

Motion till riksdagen 2013/14: MJ222

av Jan Lindholm och Mats Pertoft (MP)

Producentansvar för fimpar och snusbussar

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att böter för nedskräpning även bör omfatta cigarettfimpar och snusbussar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om producentansvar för fimpar och snusbussar.

Motivering

Vi vill alla ha en snygg och städad omgivning, samtidigt växer skräpbergen inte bara på sottipparna utan även på gator och torg. En stor del utgörs av förpackningar av olika slag där vi konsumenter faktiskt har betalat för ett omhändertagande. Tyvärr så förutsätter det omhändertagandet att vi konsumenter lämnar in förpackningarna till rätt materialbolags insamling. För att öka benägenheten att lämna in förpackningsmaterialet på rätt ställe så erfordras förmodligen en morot av något slag. Den skulle kunna utgöras av en pant.

Regeringen har uppmärksammat problemet och infört böter vid nedskräpning. Det är säkerligen en bra åtgärd men tydligen inte så verkningsfull. Kritik har regeringen fått för att böterna för nedskräpning inte kommit att omfatta den enskilt största faktorn till nedskräpning, nämligen cigarettfimparna.

Numera finns det mätningar som tydligt visar vilka typer av skräp som ligger på våra gator, torg och ute i naturen. Resultatet av dessa mätningar är tydligt: på gator och torg utgör cigarettfimpar 67 procent av nedskräpningen. Vid våra stränder utgör det 32 procent (källa: SCB 2011). Att då exkludera cigarettfimpar från bötesystemet vid nedskräpning ter sig därmed som högst obegripligt.

Fel! Okänt namn på

Samtidig kan man fråga sig om böter vore ett effektivt medel mot nedskräpning av fimpar. Det borde vara ett enklare system om man lät rökarna själva betala för omhändertagandet av fimparna på samma sätt som vi konsumenter betalar för omhändertagandet av ex. tidningar, bildäck och elektronikskrot, helt enkelt ett producentansvar med ett materialbolag för cigarettfimpar.

Med tanke på de enorma giftmängder som sprids i naturen via cigarettfimpar och snusbussar är det angeläget att nå snabba resultat. En kombination av både morot och piska kan därför vara motiverad. Riksdagen bör därför ge regeringen till känna som sin uppfattning att böter för nedskräpning även bör omfatta cigarettfimpar och snusbussar.

Vidare bör riksdagen ge regeringen till känna som sin uppfattning att ett producentansvar för tobaksvaror bör inrättas. Förslagsvis skulle detta producentansvar kopplas till ett pantsystem för att öka motivationen för den enskilde brukaren att samla in sina förpackningsrester. Produkter för insamling på individnivå är redan framtagna av industrin. En krona per cigarett och snusbuss i pant borde ge ett högt insamlingsresultat och med ytterligare kanske 20 öre i kostnad för materialbolaget att ta hand om de insamlade tobaksförpackningarna så skulle priset stiga med 1,20 kronor per enhet.

För den konsument som sköter sin insamling så blir de en marginell kostnadsfråga eftersom det egentligen bara handlar om att finansiera panten fram till nästa inköp om insamlingen organiseras med en panthantering via försäljningsställena.

Stockholm den 27 september 2013

Jan Lindholm (MP)

Mats Pertoft (MP)